

Odluka o izboru udžbenika

Član 34.

Odluka o izboru udžbenika koji se nalaze u katalogu udžbenika donosi se na osnovu sledećih načela:

1) Načelo obezbeđivanja konkurencije i zabrane diskriminacije (prilikom donošenja odluke o izboru, nastavničko veće je dužno da sprovede javni, transparentni, otvoreni postupak izbora udžbenika koje će škola koristiti u daljem radu, a koji se nalaze u katalogu udžbenika. Nastavničko veće ne može da ograniči konkurenciju sa namerom da određene privredne subjekte neopravdano dovede u povoljniji ili nepovoljniji položaj, a naročito ne može onemogućavati bilo kojeg privrednog subjekta da učestvuje u postupku izbora udžbenika, koji se nalazi u katalogu udžbenika, korišćenjem diskriminatorских kriterijuma za kvalitativni izbor privrednog subjekta i tehničkih specifikacija. Nastavničko veće, takođe, ne može da određuje uslove koji bi direktno ili indirektno značili nacionalnu, teritorijalnu ili ličnu diskriminaciju među privrednim subjektima);

2) Načelo ekonomičnosti, efikasnosti i zaštite životne sredine (prilikom donošenja odluke o izboru, nastavničko veće je dužno da sagleda ponudu izdavača imajući u vidu svrhu, namenu i tržišnu vrednost udžbenika, odnosno da vodi računa o ekonomičnom trošenju novca onih koji će taj udžbenik kupovati, kao i o tome da izrada, distribucija, korišćenje, odlaganje, uništavanje materijala i druge radnje u vezi sa udžbenicima koje preduzima izdavač imaju najmanji mogući uticaj na životnu sredinu);

3) Načelo transparentnosti postupka i jednakosti privrednih subjekata (prilikom donošenja odluke o izboru, nastavničko veće dužno je da obezbedi transparentnost postupka izbora udžbenika koje će škola koristiti u daljem radu, kao i da u svim fazama postupka obezbedi jednak položaj svim privrednim subjektima – izdavačima).

Primenom načela iz stava 1. ovog člana, izbor udžbenika vrši se na period od najviše četiri školske godine, s tim da škola, u izuzetnim slučajevima i uz obrazloženje i prethodnu saglasnost Ministarstva, može izvršiti promenu udžbenika i pre isteka tog roka.

Izuzetno, za školsku godinu u kojoj se prvi put primenjuje novi program nastave i učenja, udžbenici se biraju na period od jedne školske godine.

U svim odeljenjima istog razreda iste škole, za isti predmet po pravilu se koristi isti udžbenik jednog izdavača.”.

Član 18.

Posle člana 34. dodaju se nazivi članova i čl. 34a, 34b i 34v, koji glase:

„Postupak izbora udžbenika koje ne izdaje isključivo javni izdavač

Član 34a

Nastavničko veće vrši izbor udžbenika iz kataloga udžbenika, u skladu sa načelima iz člana 34. ovog zakona.

Postupak izbora udžbenika iz stava 1. ovog člana podrazumeva niz radnji koje će nastavničko veće, odnosno tela određena ovim zakonom, preduzimati, a u cilju poštovanja propisanih načela za izbor udžbenika iz ovog zakona, i o kojima su dužni da se izjasne Ministarstvu.

Postupak izbora udžbenika iz stava 1. ovog člana započinje obaveštenjem o početku sprovođenja izbora udžbenika koje će škole koristiti u daljem radu, a koje je nastavničko veće dužno da izda u roku od 30 dana pre početka sprovođenja ovog postupka, i to tako da se obaveštenje ima objaviti putem zvanične veb-prezentacije škole kako bi sve zainteresovane strane bile informisane.

Nastavničko veće u obaveštenju iz stava 3. ovog člana posebno navodi spisak svih nastavnih predmeta za koje se sprovodi postupak izbora udžbenika i određuje rok u kojem privredni subjekti – izdavači treba da dostave svoje predloge/ponude, a koji ne može biti kraći od osam, odnosno duži od 15 dana.

Nakon što je nastavničko veće obavestilo sve zainteresovane privredne subjekte – izdavače da će otpočeti proceduru izbora udžbenika koje će škola koristiti u daljem radu, u skladu sa st. 2. i 3. ovog člana, i nakon što je protekao rok da zainteresovane strane dostave svoje predloge/ponude, na sednici stručnog veća za oblast predmeta, odnosno za razrednu nastavu, razmotriće se svi uredno prispeli predlozi/ponude, i ovo veće će popunjavanjem posebnog obrasca procene udžbenika kojim predlaže nastavničkom veću određeni udžbenik za izbor, svoje obrazloženo mišljenje dostaviti nastavničkom veću, i to u roku ne dužem od osam dana od dana protoka roka za dostavljanje predloga.

Svaki član stručnog veća za oblast predmeta, odnosno za razrednu nastavu, koji učestvuje u postupku izbora i pristupa popunjavanju obrasca procene udžbenika radi davanja mišljenja nastavničkom veću škole da se određeni udžbenik izabere, potpisuje izjavu kojom, pod punom krivičnom i materijalnom odgovornošću garantuje da je postupak izbora u kojem je učestvovao bio usaglašen sa načelima iz člana 34. ovog zakona, kao i da on lično nije bio u sukobu interesa, pod uticajem bilo kog privrednog subjekta, niti da su primenjeni bilo kakvi diskriminatoriski uslovi.

Nakon što od svih stručnih veća pribavi obrazložena mišljenja za izbor udžbenika iz stava 5. ovog člana, i sagleda podatke iznete u obrascu procene udžbenika, nastavničko veće donosi jedinstvenu odluku o izboru udžbenika koja će sadržati podatke o svim izabranim udžbenicima i ocenama koje su stručna veća dala, kao i o drugim neophodnim podacima za postupak izbora udžbenika.

Direktor škole, koji rukovodi radom nastavničkog veća, potpisuje izjavu o usklađenosti postupka izbora udžbenika koje će škola koristiti u daljem radu sa načelima propisanim u ovom zakonu, i ona čini integralni deo odluke o izboru.

O donetoj odluci o izboru udžbenika koje će škola koristiti u daljem radu, nastavničko veće obaveštava savet roditelja, kao i nadležnu školsku upravu, u roku ne dužem od 30 dana od dana objavljivanja kataloga udžbenika.

Odluka o izboru udžbenika objavljuje se na oglasnoj tabli škole i na zvaničnoj veb-prezentaciji škole.

Odluka o izboru udžbenika je konačna.

Ukoliko škola ne sprovede predviđeni postupak i ne dostavi odluku o izboru udžbenika, Ministarstvo će u roku od pet radnih dana od dana isteka roka iz stava 9. ovog člana, doneti odluku da se u školi koriste udžbenici javnog izdavača, a ako nema udžbenika javnog izdavača za određeni predmet – udžbenici iz kataloga udžbenika koji su najzastupljeniji na teritoriji nadležne školske uprave.

Podatke o udžbenicima iz konačne odluke škola unosi u elektronski registar udžbenika, koji vodi Ministarstvo.

Elektronski registar udžbenika javno je dostupan na zvaničnoj internet stranici Ministarstva i sadrži podatke iz člana 31. stav 2. tač. 1)–5) ovog zakona.

Celokupnu dokumentaciju o postupku izbora udžbenika škola čuva u papirnoj i elektronskoj formi, u skladu sa zakonom.

Izbor udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine i udžbenika koji koriste učenici sa smetnjama u razvoju i invaliditetom

Član 34b

Odluku o izboru udžbenika na jeziku i pismu nacionalne manjine donosi nastavničko veće na obrazložen predlog stručnih veća za oblasti predmeta, odnosno stručnog veća za razrednu nastavu koji izvode nastavu na jeziku nacionalne manjine.

Ukoliko u katalogu udžbenika nema odobrenih udžbenika za nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine, škole od odobrenih udžbenika na srpskom jeziku vrše izbor udžbenika koji će biti preveden na jezik i pismo nacionalne manjine.

Udžbenik iz stava 2. ovog člana, koji je izabran za korišćenje za najveći broj učenika koji pohađaju nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine u odnosu na ukupan broj učenika koji pohađaju nastavu na jeziku i pismu te nacionalne manjine, koristiće se u svim školama u kojima se obrazovno-vaspiti rad ostvaruje na tom jeziku i pismu.

Ministar, na osnovu odluke koju škola dostavlja Ministarstvu, odnosno nadležnoj školskoj upravi, utvrđuje koji je udžbenik iz stava 3. ovog člana izabran za korišćenje od strane najvećeg broja učenika koji pohađaju nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine, o čemu obaveštava izdavača.

Izdavač u roku od osam dana od dana prijema obaveštenja iz stava 4. ovog člana obaveštava Ministarstvo da li će sam prevesti i izdati izabrani udžbenik. Ukoliko izdavač ne izdaje izabrani

udžbenik, ministar obaveštava javnog izdavača, koji je u obavezi da ga prevede, odnosno da ga pripremi i izda kao udžbenik koji je izvorno pisan na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Učenici sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, po pravilu, koriste udžbenike koje je izabrala škola u skladu sa odlukom iz stava 1. ovog člana.

Određivanje najveće preporučene mase udžbenika

Član 34v

Najveća preporučena masa udžbenika u osnovnoj školi računa se prema sledećoj formuli:

(nedeljni fond predmeta / ukupan nedeljni fond obaveznih predmeta) * m

pri čemu je: m – preporučena masa udžbenika, koja za 1–4. razred osnovne škole iznosi 3 kg, za 5. i 6. razred 4 kg, za 7. i 8. razred 5 kg.

Nedeljni fond predmeta i ukupan nedeljni fond u formuli iz stava 1. ovog člana odnosi se na ukupan nedeljni fond obaveznih predmeta, uključujući obavezne izborne predmete, u pojedinačnom razredu osnovne škole.

Najveća preporučena masa udžbenika iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na udžbenike prilagođene za učenike sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.”.